Hoofdstuk Een

Het is een koele, vroege zaterdagochtend. De stad slaapt nog, de paarden rusten, de bomen zijn nog niet op, maar de eerste zonnestralen beginnen over hun toppen te komen en maken iedereen wakker voor een nieuwe dag. Ik lig nog steeds opgekruld in de warmte van mijn houten bedje. Omdat ik me herinner dat mijn vader zijn ontbijt al gemist moet hebben, spring ik uit bed en haast me om me klaar te maken. Ik draag een dienblad en haast me snel naar mijn vaders kantoor. Ik open de deur en zie dat mijn vader er niet is.

•Waar is hij naartoe? - vraag ik me af.

Terug in de keuken kom ik mijn moeder tegen en vraag haar voorzichtig:

•Goedemorgen mam, waar is papa? Waarom is hij niet zoals gewoonlijk in de studeerkamer?

Mam draait zich om, friemelt nerveus aan de hoek van haar schort en er valt een deprimerende stilte in de kamer.

•Mam, waarom geef je geen antwoord op mijn vraag? Is er iets met hem gebeurd? - vraag ik haar indringend.
•Ada, kinderen moeten zich niet bemoeien met de zaken van volwassenen. Aan het werk! Droog de was! - antwoordt mam boos.

Als ik op het punt sta om met een enorme stapel wasgoed de deur uit te lopen, schreeuwt mama weer:

•We gaan vandaag naar mevrouw Melissa. Ze nodigt ons al heel lang uit om thee te komen drinken.
•Oh nee... - mompel ik onder mijn neus en trap de deur in voordat mama de ongelukkige blik op mijn gezicht opmerkt.

Mevrouw Melissa was onze tante. Ze was, om eerlijk te zijn, niet erg aardig: altijd boos en fronsend als ze ons begroette. Mijn broer John en ik mochten haar niet, hoewel ze soms gewoon grappig was. Mijn moeder legde ons uit dat tante Melissa een vreselijke ziekte had. Voor ons kinderen is het moeilijk om alle ziekten van volwassenen te begrijpen, we bleven ons maar afvragen hoe tante alles kon vergeten: wat ze vandaag had gedaan, wat ze een paar minuten geleden had gegeten, zelfs haar naam. Het grappige was dat ze geen onderscheid maakte tussen mij en mijn broer. Ze noemde mij Jonas en mijn broer Ada. Soms raakten we zo verwikkeld in dit spel dat we elkaar begonnen te imiteren. Ik probeerde dan te praten als mijn broer en Jonas herhaalde dan mijn bewegingen. Uiteindelijk moesten we hard lachen tot we in tranen uitbarstten, en mijn tante werd steeds bozer omdat ze niet begreep waarom we lachten. Mijn broertje Alex deed eigenlijk niet mee aan ons spel. Hij had medelijden met tante Melissa, die ziek was. Hij beantwoordde geduldig dezelfde vragen en zijn tante trakteerde hem altijd op een bagel. John en ik stonden natuurlijk te kwijlen, maar we bleven streken uithalen.
Op de binnenplaats, terwijl ik de schone was deed, die nog steeds naar zeep rook, bleef ik maar denken aan de mysterieuze verdwijning van mijn vader: 'Wat verbergt mijn moeder? Waarom heeft vader geen afscheid van ons genomen voordat hij vertrok? Ik ben toch zijn lievelingsdochter? Hoe kon hij weggaan zonder het mij te vertellen?”
Plotseling hoorde ik de stemmen van mijn broers. Ze zwaaiden naar me vanuit de verte,

met blozende wangen en een vrolijke houding. Ze hadden vast niet gemerkt dat mijn vader er nog niet was. s Ochtends zat mijn vader graag lang in zijn kamer te lezen, te schrijven en zijn pijp te roken.

•Waar ben je geweest? - vroeg ik terwijl ik mijn tranen bedwong.
•We waren aan het ballen met de jongens, antwoordde Alex.

Voordat ik nog een vraag kon stellen, zag ik mijn moeder in de deuropening staan, starend naar John en Alex.

•Waar zijn jullie geweest, schaamteloze schoften? vroeg ze streng.
•We waren met de tuinjongens aan het spelen," antwoordden ze met trillende stem, en ze wisten dat ze het zouden krijgen.
•En jullie hebben me er niets over verteld! Gingen jullie stiekem het huis uit en dachten jullie dat ik jullie niet zou straffen?" vroeg de moeder, die haar woede nauwelijks onder controle kon houden en haar vuisten balde.
•Het spijt ons zo,' zeiden ze allebei met trillende stem.
•Kom, we gaan ons omkleden, want we gaan naar mevrouw Melissa," zei de moeder. - En jij ook, maak je klaar!

Zonder iets te zeggen rende ik het huis in.
Ik trok wat gemakkelijke kleren aan. Misschien omdat ik met broers was opgegroeid, hield ik nooit van jurken. Eigenlijk was uiterlijk mijn minste zorg. Ik hield het meest van lezen. Mijn moeder was altijd boos als ze me met een boek in mijn handen zag en mopperde dat meisjes geen boeken hoefden te lezen, ze moesten weten hoe ze moesten naaien, koken en het huis schoonmaken, maar mijn vader nam het voor me op. Hij leerde me lezen en bleef me vertellen dat meisjes net zo slim konden zijn als jongens. Hij lachte en vertelde me dat als ik groot was, ik een reiziger zou worden. Ik zou met hem meevaren op een schip en nieuwe continenten ontdekken.
Toen mijn moeder me zo gekleed zag, zuchtte ze boos en zei:

•"Ada, ik heb je zo vaak gevraagd om die nieuwe bruine jurk aan te trekken die papa me gaf. Het is niet netjes voor meisjes om zich zo te kleden.

Ik kwam in de verleiding om nog iets te zeggen, maar ik wist aan de blik in mijn moeders ogen dat ze geen argumenten of bezwaren zou accepteren, dus ik legde mijn hoofd neer, draaide me om en ging naar mijn kamer om me om te kleden.
Een uur later, toen ze me de jurk zag dragen, glimlachte ze en prees me met haar mondhoek:

•Nou, je ziet eruit als een echt meisje, niet met die gescheurde sjaals zoals altijd.

Voor het eerst deze ochtend verlichtten de vriendelijke woorden van mijn moeder mijn sombere stemming.

Hoofdstuk Twee

Voor de lunch gingen we naar mevrouw Melissa. Ze begroette ons anders dan altijd - ze had een glimlach op haar gezicht en had al een heerlijke croissant voor Alex gebakken. Deze keer moesten John en ik wel, want ik had geen zin om me aan haar te ergeren, dus

gedroeg ik me als een braaf, welgemanierd meisje.
Toen ik haar kleine huisje binnenliep, kreeg ik het meteen warm. Ik ging op een houten stoel zitten en begon verveeld rond te kijken. Ik zag een enorme vaas van klei, een groot houten bed en een kleerkast, felle gordijnen en lange tafelkleden, een plank waarop foto's van de heiligen stonden, een paar boeken, want mevrouw Melissa hield niet zo van lezen, en een groot album met al mijn familie en andere familieleden. Ooit, toen ik nog een klein meisje was, keken mevrouw Melissa en ik door dat grote album, dus nu weet ik wat er in dat album staat.
Plotseling werd ik uitgenodigd in de keuken om samen thee te drinken. Ik ging niet langzaam de keuken in, maar ging op een houten stoel zitten en nipte, met mijn hoofd naar beneden, in stilte van mijn thee.
- Dag lieverd, hoe voel je je vandaag? - vroeg tante Melissa. Vandaag was een van die dagen dat mijn tante haar geheugen niet kwijt was, onze namen niet door elkaar haalde en heel helder was in haar gedachten.
- Oké... Ik mis papa gewoon een beetje," biechtte ik haar op, omdat ik mijn gevoelens niet aan mama kon onthullen.
- Ik begrijp het. Hij bereidde zich al heel lang voor om met de boot naar die gevaarlijke expeditie te vertrekken, maar hij bleef het maar uitstellen. Het was moeilijk voor hem om je te verlaten," zei mijn tante met een zucht.
- Welke expeditie? Ik wist er niets van, mijn moeder vertelde me er niets over, mijn vader zei er ook niets over, maar ik zag hem altijd naar kaarten kijken, iets schrijven, iets tekenen... Maar hij bleef me vertellen dat de wereld nog niet ontdekt was, dat de mensen nog niet veel wisten, en dat als ik groot zou zijn, hij me mee zou nemen op reis," zei ik, terwijl ik mijn tranen nauwelijks kon bedwingen.
- Je moet niet boos op hem zijn. Je vaders hart brak bij de gedachte dat hij je moest verlaten, zich afvragend of hij terug zou komen. Hij werd zijn hele leven heen en weer geslingerd tussen zijn plicht jegens zijn familie en zijn verlangen naar reizen en avontuur. Alleen jij, zijn kleine Adutė, remde hem een beetje af, maar toen hij zag hoe snel je opgroeide en hoe slim je werd, wilde hij zijn vleugels weer uitslaan, een gevaarlijke reis maken, nieuwe continenten ontdekken en terugkomen om jou daar alles over te vertellen.
Ik wilde haar nog veel meer vragen stellen over mijn vader, maar mijn moeder kwam binnen en onderbrak ons gesprek.

> •Mevrouw Melissa, ik heb beloofd u te helpen met brood bakken. Dus laten we aan de slag gaan zonder te wachten.

Tante Melissa knipoogde naar me, om me te laten weten dat we ons gesprek misschien later konden voortzetten, en sprong snel op van haar stoel en huppelde weg:

> •Aan het werk! Ik kan niet wachten om het verse brood te ruiken!

Ik was niet erg enthousiast over koken. Ik hielp mijn moeder altijd in de keuken, maar ik deed het met tegenzin, tandenknarsend. Ik las liever een boek of speelde met mijn broers in de achtertuin dan dat ik rond de potten hing. Maar deze keer, bij tante Melissa thuis, stemde ik er vrolijk in toe om te helpen brood bakken.
Drie vrouwen waren druk bezig in de keuken. Ik moest de hele tijd het werk van mijn moeder of tante doen, dus ik had geen tijd om aan papa te denken. Al snel vulde de geur van brood bakken de keuken. Een uur later haalde mijn tante een geroosterd brood uit de

oven. Ik kwijlde zelfs. Mama sneed het open en gaf iedereen een stukje. De eerste hap was heerlijk...
Nadat we gegeten hadden, keken we om ons heen en zagen dat het donker begon te worden, dus het was tijd om naar huis te gaan. Terwijl de paarden onze koets voorttrokken en de wielen van de koets monotoon ratelden, gingen er gedachten door mijn hoofd over mijn vader en of ik hem ooit nog zou zien.

Hoofdstuk Drie

De ochtend brak weer aan in de stad. Toen ik wakker werd, herinnerde ik me meteen het bezoek van gisteren aan mevrouw Melissa. Het was niet zoals gewoonlijk geweest. John en ik hadden geen streken uitgehaald of grapjes gemaakt over mevrouw Melissa. Nu was ik haar heel dankbaar: zonder haar praatjes had ik nooit geweten waar onze vader zo plotseling naartoe was verdwenen. En weer was mijn hart gevuld met verlangen.
Ik sprong uit bed, kleedde me aan en rende naar beneden. In de keuken vond ik niets. Nu mijn vader weg was, waren de gebruikelijke routines verdwenen: samen aan tafel zitten, het werk plannen en verdelen, samen praten en ruzie maken. Ik nam een hap van de boterham die nog over was van de vorige dag en haastte me naar buiten om met mijn broers te spelen. Mijn moeder hield me tegen in de deuropening:

•Waar ga je heen? Je hebt die sjaal weer om, alsof je geen andere kleren aan hebt. Wacht even, je moet de was doen. Ik ben net klaar met de was.
•Oké," zei ik zachtjes, terwijl ik mijn hoofd omlaag hield zodat mijn moeder mijn teleurstelling niet zou zien. Het was zo'n mooie dag vandaag, ik had gehoopt met mijn broers te kunnen stoeien, maar ik was al vanaf de ochtend overstelpt met huishoudelijk werk.

Ik was somber de was aan het drogen toen Alex me plotseling met de bal tegen mijn been schopte.

•Kun je ons de bal geven? - riep hij vanuit de verte.

Ik dacht dat de was wel kon wachten en besloot met mijn broers te gaan spelen:

•Mag ik ook met jullie spelen?
•Echt niet," zei John, "de meisjes weten niet hoe ze een bal moeten trappen.

Woedend schopte ik de bal hard tegen een boom en hij bleef tussen de takken steken. Ik had er meteen spijt van - ik wist dat ze zo snel mogelijk naar hun moeder zouden rennen, en ik zou mijn kleren moeten uittrekken, niet tegen de bal schoppen! Voordat ik ook maar een zucht van verlichting kon slaken, stonden de broers al op hun moeder te bonzen, te zeuren en te schreeuwen dat ze de bal er zo snel mogelijk uit moest halen. Ik was bang, want ik wist dat ik veel geluk zou hebben. Mama had de laatste tijd een slecht humeur. Vanochtend zag ik haar nog meer overstuur. Het is beter om niet meer in de war te raken... Ik wilde me zo snel mogelijk verstoppen, maar ik wist niet waar. Ik rende zo snel als ik kon en plotseling kwam ik bij de rivier Nemunas... Waar mijn vader in de zomer altijd met mij ging vissen... Ik voelde me verdrietig... Een paar tranen rolden over mijn wangen - de hele omgeving deed me aan hem denken. Ik wilde dat papa zo snel mogelijk terugkwam om me een dikke knuffel te geven en me te troosten.

Ik ging op de oever van de rivier zitten, sloeg mijn armen om mijn knieën en sloot mijn ogen. Ik was mijn broers en die noodlottige bal die vastzat in de boom helemaal vergeten, en het enige waar ik om gaf was mijn vader, en het zou goed zijn als mijn vader er was... Hij zou lachen en de bal uit de boom trekken en naar me toe schoppen. Ik ving de bal en gaf hem terug. Mijn broers deden mee en we hadden een uur lang plezier met het vangen van de bal. Mama was natuurlijk niet blij dat we onze tijd verspilden door te spelen in plaats van ons werk te doen, maar papa liep naar haar toe, hijgde, tilde haar in zijn armen en gaf haar, nadat hij haar een paar keer in de lucht had gedraaid, een kus op haar wang. Mama ging dan weer aan het werk, vrolijk neuriënd... Na een tijdje voelde ik een koud, nat voorwerp mijn tenen aanraken. Ik opende mijn ogen en zag een glazen fles. Blijkbaar waren de golven ergens vandaan gekomen. Ik nam het in mijn handen en begon het te onderzoeken. Voorzichtig schroefde ik de kurk open en vond een briefje. Opgewonden, met trillende handen, nam ik het briefje uit de fles. Op het stukje papier stond maar één woord - “WIL”. “Misschien betekent het iets?” - “Misschien betekent het dat ik sterk en geduldig moet zijn en nooit de hoop mag verliezen dat mijn vader terugkomt.
Het werd donkerder en donkerder. Tijd om naar huis te gaan. Iedereen zal me toch gemist hebben. Toen ik het huis naderde, zag ik mijn moeder een bezem halen en proberen een bal die vastzat in de takken weg te schrapen. Mama was een klein ding, ze kon niet bij de bal. Toen besloot John in de boom te klimmen, maar zijn moeder verbood het hem streng. Ik stond verstopt achter een struik en keek naar hen. Ik wilde niet dat ze me zagen, vooral mijn moeder niet. Ik hoorde mijn moeder boos onder haar neus snuiven over de bal. Uiteindelijk werd het donker en gaf mama toe. Toen zij en haar broers het huis binnenkwamen, kroop ik snel uit de struik en sloop door het raam naar binnen. Stil, op mijn tenen, kroop ik naar mijn kamer, deed de deur dicht en krulde me snel op in bed.
Ik hoorde mijn broers en mijn moeder in de keuken eten, kletsend aan tafel. Ik herinnerde me dat ik sinds vanmorgen niets meer had gegeten. Mijn maag zat in de knoop, maar ik durfde niet naar de keuken te gaan. Ik wist dat ik niet bestand zou zijn tegen de verwijten van mijn broers en de sombere blik van mijn moeder. Ik voelde me erg eenzaam en overbodig. “O, dat ik in een vogel kon veranderen. Ik zou hoog in de lucht vliegen en op zoek gaan naar mijn papa,” dacht ik in gedachten en ik viel in een droom.
In mijn slaap hoorde ik mijn moeder mijn kamer binnenkomen met een dienblad in haar handen. Ze ging op mijn bed zitten en begon mijn hoofd te strelen.

•Welterusten,” zei ze zacht en glipte de kamer uit.

'Ze is niet boos op me,' dacht ik in mijn slaap en viel weer in slaap.

Hoofdstuk Vier

De volgende ochtend stond ik op en liep meteen naar mijn moeder om haar gedag te zeggen.
- Goedemorgen,” zei ik tegen mijn moeder met spanning in mijn keel. Ik was bang dat ze boos op me zou zijn omdat het al laat in de ochtend was en ik nog in mijn pyjama liep.
- Hallo, lieverd,” begroette mijn moeder me vriendelijk.
Ik staarde haar een uur lang aan, verstijfd. Ik kon niet geloven hoeveel mijn moeder en ik veranderd waren, hoe close we waren geworden. We waren naar elkaar toegegroeid nadat papa ons had verlaten. Ik miste hem. Ik denk dat mama hem ook mist, het is

moeilijk voor haar om alleen te zijn zonder hem. Tot die tijd stond mijn vader veel dichter bij me en bracht ik de meeste tijd met hem door. Hij liet me mezelf zijn: broeken dragen, in de tuin met de bal spelen, paardrijden, 's nachts wakker blijven en samen met hem naar de sterren kijken. Ik zou nog wel even door kunnen gaan over hoeveel dingen hij me geleerd heeft, hoeveel geheimen van de wereld hij onthuld heeft, hoe hij de eerste was die me de wereld van boeken liet zien, hoe hij een onweerstaanbare passie voor lezen ontketende. Mijn moeder was altijd het tegenovergestelde van mijn vader: gereserveerd, streng, lachte niet veel en eiste altijd goed gedrag van ons, vooral van mij. Ik schuwde haar altijd, bang voor een vernietigende blik of een hard woord van haar. Maar nu mijn vader weg was - mijn veilige haven - moest ik meer tijd met mijn moeder doorbrengen. Nu zag ik haar door andere ogen. Ondanks alle ontberingen die op haar schouders waren neergekomen, mokte of klaagde ze nooit, besteedde ze nog meer aandacht aan ons, haar kinderen, en lachte ze soms zelfs om onze domme streken. Terwijl ik aan haar dacht, kwam ze plotseling naar me toe, raakte mijn lange, warrige haar aan en begon het met een kam te kammen. Ze kamde het even zachtjes als altijd, terwijl ze zachtjes in zichzelf neuriede, in gedachten verzonken. Nadat ze het haar netjes had gekamd, omhelsde ze me en zei:

•Wat ben je groot! Ik heb niet eens gemerkt dat je groot bent geworden.

Ik was al tien jaar oud. Ik merkte niet hoe snel ik groot was geworden - ik was niet langer papa's kleine meisje. “Papa! Waar ben je nu? Hoe gaat het in een ander land?” - Ik was zo sprakeloos dat de tranen uit mijn ogen begonnen te vallen. Plotseling overviel woede me. Ik was boos op mijn vader omdat hij ons had verlaten, omdat hij niet had verteld wat hij van plan was, omdat hij geen afscheid van ons had genomen, omdat hij niet had beloofd om terug te komen.
Ik weet niet hoe lang ik heb gehuild en mijn angst heb uitgestort toen ik de omhelzing van mijn moeder voelde. Ze hield me dicht tegen zich aan, veegde mijn tranen weg en zei:

•Je bent een grote, sterke meid. Je zult alles overwinnen! En nu gaan we ontbijten. Het is bijna lunchtijd en we hebben nog niet ontbeten.

We aten in stilte, ieder in zijn eigen gedachten verzonken. Vreemd genoeg schrok ik niet meer van de ongemakkelijke stilte, miste ik mijn broers niet meer, die, zodra ze uit bed sprongen, naar buiten renden en thuiskwamen als hun magen marsen speelden. Nu genoot ik gewoon van het gezelschap van mijn moeder.

•Wat moet ik vandaag doen? - vroeg ik aan mama.
•Ik ben altijd heel veeleisend en streng voor je geweest, ik heb je gedwongen om dingen te doen, maar vandaag wil ik dat je rust neemt en doet wat je wilt,” antwoordde mijn moeder plotseling.

Na het ontbijt ruimde ik de keuken op en ging ik naar mijn kamer. Ik probeerde te lezen, maar ik kon me niet concentreren. Mijn hoofd gonsde van de opdringerige gedachten. Plotseling schoot me een gedachte te binnen - Ik ga een brief aan mijn vader schrijven! Ik weet dat ik hem niet kan versturen, ik heb geen idee waar hij is, maar misschien helpt het me om mijn gedachten op een rijtje te krijgen, om mijn verdriet en verlangen te verzachten.

Hoofdstuk Vijf

•Peter, kom, we moeten praten, - kwam Anthony's ademloze stem.
•Ik kan nu niet, ik schrijf naar mijn dochter.
•Daar moeten we over praten.
•Wat is er aan de hand?
•Je zou haar niet moeten schrijven en je weet precies waarom.

*****

•Ada, stop met het aansteken van de kerosinelamp, ga naar bed, het is al laat.
•Ik kom eraan, mam. Ik moet nog wat dingen afmaken.

Mijn moeder, die me met een ganzenveer in mijn hand zag, begreep alles en zei met een zucht:

•Ada, lieverd, schrijf geen brieven naar je vader, hij krijgt ze toch niet. Je bent oud genoeg om dat te begrijpen. Ik heb er vrede mee en ik zou graag willen dat jij dat ook deed. We moeten sterk zijn en leren leven zonder hem," zei mijn moeder terwijl ze mijn kamer verliet en de deur zachtjes sloot.

Weer alleen gelaten, pakte ik de pen op. Ik schreef zonder te stoppen. De gedachten stroomden achter elkaar uit. Ik vertelde mijn vader over mijn broers, alle streken die ze hadden uitgehaald terwijl hij weg was, de verandering in mijn moeders gedrag tegenover mij, de boeken die ze lazen en nog veel meer dingen die hij zeker zou weten als hij nu maar thuis was. Ik wilde hem verwijten maken, schrijven hoe boos ik was en hoe gekwetst ik me voelde, maar ik kon het niet... mijn hand schreef de woorden van liefde en verlangen. Hij is altijd mijn meest geliefde vader geweest en zal dat ook altijd blijven.
Toen ik klaar was met het schrijven van de laatste woorden, rolden er weer zoute tranen over mijn wangen. Moe en emotioneel besefte ik niet eens dat ik met mijn hoofd op tafel in slaap was gevallen.
Ik droomde dat ik de brief in een glazen wijnfles stopte en hem in de Nemunas gooide. Hij drijft weg, meegevoerd door de stroming, belandt in de Oostzee en drijft uiteindelijk de wijde wateren in. Dagenlang zwerft hij rond, gebakken door de hete zon en gewassen door zoute golven. Plots botst hij op de rand van een klein eiland. Hij zou verder willen gaan, maar een sterke golf brengt de fles terug naar het eiland. Hij klampt zich vast aan een rots en blijft daar enkele dagen liggen. Plotseling, op een ochtend, ziet een man die naar zee was gegaan om te zwemmen hem. Hij haalt een brief uit de fles, gaat op dezelfde steen zitten en begint te lezen...
Plotseling word ik wakker. Het is pikdonker rondom. Ik zit nog steeds aan tafel met de veer in mijn hand. Ik realiseer me dat ik ben ingedommeld en heb gedroomd. Toen ik de brief aan mijn vader schreef, wist ik niet wat ik ermee ging doen, ik wilde alleen mijn gedachten uiten, mijn gevoelens ventileren. Nu had ik een ander idee in mijn hoofd - om de brief in een fles wijn te doen en hem, als in een droom, over de Nemunas te laten lopen. Ik ging naar bed en wist precies wat ik in de vroege ochtenduren zou gaan doen.
De eerste zonnestralen maken me wakker. Zonder ergens op te wachten spring ik uit bed, kleed me haastig aan en ga naar de kelder op zoek naar een oude fles wijn. Als ik hem gevonden heb, stop ik er een brief in en ren naar de rivier zonder om te vallen. Mijn

broers, die me in een roes ergens naartoe zagen rennen, probeerden me nog tegen te houden, maar ik rende al de weg af, met de rivier de Nemunas voor mijn ogen. Toen ik daar aankwam, nam ik een slok en liet de fles los. Het werd gevangen door de stroming en meegevoerd. Ik keek toe, bevroren, tot hij uit mijn zicht verdween.
Toen ik terugkwam van de rivier, realiseerde ik me dat er iets was gebeurd - er was hoop in mijn hart ontbrand. Thuis vond ik mijn moeder en mijn broers al aan het ontbijt. Zonder iets te zeggen ging ik aan tafel zitten. De verwijtende blik van mijn moeder trof me als warm water. Ze doorzag me en begreep alles.
-'Schrijf geen brieven naar je vader, je weet dat hij ze niet krijgt, het is gewoon tijdverspilling,' zei mijn moeder plotseling, en ze stond op van tafel en ging de tuin in.
De rest van de dag spraken we er niet meer over, maar ik voelde me een vreemde.
“Het is geen tijdverspilling. Hoop zal altijd in mijn hart blijven branden. Ik ga mijn handen niet op de grond leggen en gewoon rustig afwachten,” zei ik tegen mezelf.

Hoofdstuk Zes

De lente is vroeger dan ooit dit jaar. Alle bomen staan in bloei, de bloemen bloeien in de tuinen en weiden. De vogels tsjilpten vrolijk en de tuinen stonden vol met kindergeschreeuw en puur gelach. Er is meer werk op het land gedaan, dus mijn moeder, broers en ik hebben rond het huis gewerkt. We moesten het land omploegen, aardappels poten, groenten zaaien en een paar iepen verzorgen.
Volgende week zondag is het Pasen, het grootste lentefeest. Elk jaar schilderen we eieren, gaan we naar de kerk en bezoeken we familieleden. Dit jaar zal het anders zijn - geen vader in de buurt. Plotseling voel ik me weer verdrietig, niet langer blij met de warmte van de zon en de bloemen die bloeien in de kinderkamer. “Wat zijn de feestdagen zonder papa? Zal hij ergens anders op een andere plek op aarde ook Pasen vieren? Of wordt dat daar niet gevierd?” - Deze en soortgelijke gedachten gaan door mijn hoofd. Plots onderbreekt de stem van mijn moeder hen:

- •Ada, ga naar je buurvrouw Elena en vraag tien eieren. Het is Pasen en we hebben geen eieren. We hebben onze kippen in de winter opgegeten, dus we hebben niemand om eieren te leggen.
- •Oké, mam, ik maak me klaar en ren.

Een uur later was ik in de tuin van mijn buurvrouw Elena. Ik kon haar nergens vinden, maar ik zag een jongen die ik nog nooit eerder had gezien. Hij was ongeveer van mijn leeftijd, maar hij was een beetje uit vorm voor het jaar, met lichte, rommelige krullen op zijn hoofd en een licht sproeterig gezicht, maar wat me vooral opviel waren de diepbruine ogen die door me heen priemden.

- •Wat doe jij hier? - vroeg hij me.
- •En wat doe jij hier? Waar is mijn buurvrouw Elena? Ik kom voor haar, zei ik brutaal.
- •Ze is weg naar de markt. Ik ben haar neef. Mijn moeder is erg ziek, dus tante Elena heeft me in huis genomen.
- •En waar is je vader? - barstte ze plotseling uit.
- •Hij stierf toen ik nog heel jong was. Het paard liet hem vallen en draaide zijn nek om.

•Oh, wat verschrikkelijk! Het spijt me, zei ik iets zachter.
•Dank je wel. Ik herinner me hem niet zo goed omdat ik nog heel jong was en ik mis mijn moeder heel erg. Ik hoop dat ze snel beter wordt," zei ze met een snelle stem. Eigenlijk was ik verrast door zijn openheid, hij sprak tegen me als een oude vriend, ook al was het de eerste keer dat we elkaar ontmoetten.
•Mijn moeder heeft me eieren gestuurd. Volgende week zondag is het Pasen en we hebben geen kippen, dus geen eieren. We zouden naar de markt kunnen gaan om eieren te kopen, maar omdat papa weg is, is er weinig geld. Maar onze buurvrouw Elena is erg aardig en helpt ons altijd met mama," zei ik, aangemoedigd door zijn openheid.
•Nou, ik ben niet de eigenaar van dit huis, dus ik kan het je niet geven zonder dat je tante het weet. Als je tijd hebt, kun je wachten," stelde hij voor.
•Is het waar wat je naam is? - Opeens drong het tot me door dat we ons nog niet hadden voorgesteld.
•Casimir, net als mijn vader.
•Ik ben Ada," zei ik terwijl ik mijn hand uitstak, "leuk je te ontmoeten.
•Ook leuk jou te ontmoeten," zei Casimir terwijl hij hem stevig schudde.

Ik moest lang wachten op mijn buurmeisje Elena. In die tijd leidde Kazimieras me rond op de boerderij, we aaiden alle katten en honden op het erf en voerden samen de dieren. We praatten en praatten over ons leven terwijl we werkten. Het blijkt dat Casimir ook graag leest en verschillende boeken heeft. Maar ze zijn thuis achtergelaten en ze zijn niet hier bij mijn tante, want tante Elena kan niet lezen, dus de boeken zijn niet nodig. Ik heb hem beloofd om de volgende keer dat ik op bezoek kom een paar van mijn boeken mee te nemen.
s Avonds kwam ik thuis. Ik kon aan de blik in mijn moeders ogen zien dat ze bezorgd en ongelukkig was, maar toen ze merkte dat mijn buurvrouw Elena niet thuis was en dat ik lang moest wachten, kalmeerde ze en maakte ze een heerlijk diner klaar.
Ik ging die avond naar bed met de gedachte dat ik niet de enige was die zo eenzaam en ongelukkig was. Ik mis mijn vader heel erg, maar hij leeft, dat weet ik, maar hij is ver weg, en hij zal terugkomen, daar ben ik zeker van. Casimirs vader is al heel lang in de hemel...

Hoofdstuk Zeven

Paasochtend brak aan. Mama was bij het krieken van de dag op, om zich klaar te maken, te versieren, de tafel te dekken, en na het ontbijt moesten we naar de kerk. Ik sprong ook uit bed. Mijn broers lagen nog heerlijk te slapen - ochtendslaap is zo zoet. Mijn moeder en ik hingen wat rond in de keuken, wachtend tot mijn broers zouden komen. John was de eerste die kwam. Hij knipperde nauwelijks met zijn ogen en pakte al het paasei dat hij had meegenomen. Mama gaf hem geërgerd een klap op zijn hand. John lachte uitbundig en rende naar buiten om zich te wassen met koud water uit de put. Alex voegde zich al snel bij hem. Gekleed in de mooiste kleren die er waren, gingen we aan tafel zitten. Mama zei een gebed in plaats van papa. Mijn hart kneep samen en tranen welden op in mijn ogen. Mama's stem trilde toen ze het gebed zei, maar ik hoop dat mijn broers dat niet merkten. Na het ontbijt stapten we in de koets en gingen we naar de kerk in de stad. Daar waren al massa's mensen. Iedereen was verkleed, vol goede moed, ze kusten en begroetten

elkaar. Plotseling zag ik Casimir en zijn buurmeisje Elena in de menigte. Toen onze blikken elkaar ontmoetten, glimlachte hij en zwaaide met zijn hand naar me. Ik deed hetzelfde. Tijdens de dienst hield de priester een prachtige preek, waarin hij iedereen vrede wenste. Ik bad de hele tijd tot God dat mijn vader niets zou overkomen, dat hij levend en wel terug zou komen. Ik vergat niet te bidden en te vragen voor de gezondheid van Casimirs moeder. Mijn hart brak bij de gedachte dat hij een complete wees zou zijn als hij zijn moeder zou verliezen. Ik begon te rouwen, maar ik keek naar John, die zich zoals gewoonlijk verveelde tijdens de dienst en met grote belangstelling een kruipende vlieg volgde. Er verscheen weer een glimlach op mijn gezicht. Ik weet niet of het de opbeurende feeststemming was of de overtuigende preek van de priester die mijn hart vulde met geloof en hoop dat alles goed zou komen. Mijn vader komt terug, ik zal hem zeker weer zien en ik zal hem een dikke knuffel geven.
Na de dienst had iedereen nog steeds haast om te vertrekken: sommige mannen, die hun vrouwen en kinderen op het dorpsplein hadden achtergelaten, haastten zich al naar de herberg om “mannenzaken” te bespreken. De vrouwen, afgeleid van hun karweitjes, kletsten ook onophoudelijk en deelden hun vreugde en verdriet met anderen. De kinderen renden, zodra het laatste “Amen” was gezegd, de kerk uit en de pleinen en parken van de stad op, alsof ze de ketting hadden doorbroken. Sommige kleintjes, verwend met een snoepje dat hun ouders hadden gekocht, likten het in een stil hoekje op en voelden zich de gelukkigste kinderen op aarde.
Een uur lang maakten mijn moeder en ik deel uit van deze zee van plezier. Maar toen veel mensen naar papa begonnen te vragen, hoe het met hem ging, of we iets van hem hadden gehoord, begon mama's gezicht te fronsen en haastte ze zich naar huis.
We kwamen 's middags thuis en voelden ons moe na de drukte van de dag. Mama maakte snel het avondeten klaar en bracht ons naar bed. Toen ik op mijn kamer zat, kon ik maar niet in slaap vallen. Plots voelde ik de drang om papa weer een brief te schrijven, om hem te vertellen over de eerste Pasen zonder hem, om hem te vragen hoe hij het zonder ons had gevierd.
Ik ging weer aan tafel zitten en begon te schrijven.

Hoofdstuk Acht

> •Peter, stop met schrijven. Je doet alleen jezelf pijn. Je weet dat je dochter deze brieven nooit zal krijgen! We zijn op een onbewoond eiland, er is geen post - niets. Ons schip is vergaan en het is niet duidelijk of het weer opgebouwd kan worden.
> •Antanas, ik ben niet gek geworden. Ik zie en begrijp alles, maar hoop sterft het laatst. Ik was niet van plan ze te sturen. Ik zal ze allemaal zelf aan Ada geven zodra ik terug ben in haar huis.
> •Je bent zo naïef als een klein kind,” mopperde Antanas ontevreden, ”Ik heb alle hoop opgegeven. We komen hier niet weg.
> •Er is altijd hoop,” herhaalde Peter als een gebed, ”God zal ons helpen.

*****

De tijd begon te dringen. De lente maakte plaats voor de zomer. Het is bijna een half jaar geleden dat mijn vader thuis is geweest. Tot nu toe hebben we niets van hem gehoord. Moeders gezicht werd steeds grijzer, de lichtjes in haar ogen straalden niet meer en de

glimlach om haar lippen kwam steeds minder vaak voor. Mijn broers leken ook dikker te zijn geworden, niet meer kinderlijk, en haalden minder vaak streken uit en bleven vaker thuis om mijn moeder en mij te helpen. Niemand sprak over mijn vader. Er hing een luchtbel van angst en bezorgdheid, maar iedereen was bang om iets te zeggen, anders zou hij barsten.
Casimirs moeder voelde zich weliswaar iets beter, maar was zo zwak dat ze niet voor zichzelf kon zorgen. Onze buurvrouw Elena, die goedhartig was, zorgde voor haar zus en haar zoon. Kazimieras werd nog volwassener en was niet bang om hard te werken: hij ging met zijn mannen naar de velden, ging naar de markt - hij was de rechterhand van tante Elena.
Tijdens deze zomer werden Kazimieras en ik heel goede vrienden. Als we even tijd hadden, gingen we naar elkaar toe, speelden, lazen en bespraken boeken, praatten gewoon. Ik vertelde hem over mijn vader. Ik herinnerde me alle mooie momenten met hem: springen door plassen, sneeuwpoppen en sneeuwengelen maken, zwemmen in de rivier in de zomer, boeken lezen, 's avonds luisteren naar zijn verhalen over verre landen... Ik voel de tranen niet eens over mijn wangen rollen terwijl ik dit vertel. Casimir veegt ze weg, omhelst me en zegt:
- Verlies de hoop niet, Ada. Je vader is een sterke man. Hij zal alle obstakels overwinnen en op een dag bij je terugkomen. Geloof in hem. Geloof in jezelf!
- Dank je voor deze woorden. Ik geloof, ik ben nooit gestopt met geloven. God zal ons helpen. Je moeder zal ook beter worden. Op een dag kom je uit bed en kun je terug naar huis. We verdienen Gods straf niet, hij kan onze ouders niet van ons afnemen," zei ik zonder op te houden.
- God stuurt ons allemaal beproevingen om ons sterker te maken," herhaalde Kazimieras de woorden van de priester uit de preek.
- Ik ben altijd sterk geweest, ik heb geen beproevingen nodig," probeerde ik hem tegen te spreken.
- We kunnen niet weten wat we nodig hebben," zei Casimir filosofisch, "Misschien wacht er na al het lijden en de beproevingen vreugde op ons.

Ik voel me warm en vredig als ik zulke woorden hoor. Ik beloof mezelf nooit de hoop te verliezen en nooit te stoppen met het schrijven van brieven aan mijn vader.
Zoals elke avond, als iedereen slaapt, ga ik zitten om te schrijven. Mijn gedachten stromen vrijelijk. Ik vertel over mijn leven, de problemen die ik heb gehad, de vreugden die ik heb beleefd, de gesprekken die ik met mijn moeder heb gehad, de ruzies die ik met mijn broers heb gehad. Ik schrijf en beeld me in dat hij naast me zit, instemmend knikt of zijn wenkbrauwen fronst als ik het mis heb. Hij lacht door zijn snor om Johns streken en knikt goedkeurend dat kleine Alex groot is en veel kan. Ik stuur geen brieven meer, ik verwacht niet dat mijn vader ze vindt, en ik heb niet zoveel flessen wijn, dus stop ik ze netjes in een houten kist om ze allemaal aan mijn vader te geven als hij terugkomt. Hij zou mijn brieven 's nachts lezen en weten wat er gebeurd is in de tijd dat hij weg was. Ik glimlach bij de gedachte.
Ik heb al een tiental brieven geschreven: "Lieve papa," schrijf ik, "ik mis je heel erg. Vandaag is een regenachtige dag. Ik denk aan alle keren dat we samen buiten speelden. Ik wou dat je hier was, zodat we weer samen konden praten, zijn, stoeien..." Of een andere: "Lieve papa, vandaag was een prachtige dag. Natuurlijk zou het nog mooier zijn

als jij hier was...". Ik pak de andere op en lees: "Lieve papa, mama was erg boos vandaag. Ik begrijp hoe moeilijk het voor haar is. Het is heel moeilijk voor ons allemaal, maar ze schold mij en John uit omdat we geen water uit de put haalden, omdat we de kachel niet bouwden, omdat we haar niet hielpen, omdat we lui waren. Dat is niet eerlijk, papa. We proberen haar wel te helpen, maar soms willen we gewoon met onze vrienden spelen of een boek lezen. Je zou me zeker begrijpen en me nooit uitschelden. Er zou altijd gelachen en gezongen worden in huis, en we zouden rondrennen in plaats van op onze tenen lopen, om mama niet boos te maken. Elke brief is een klein verhaal van liefde, verlangen, verlangens en vooral hoop. Het zal nooit uitgaan.
Terwijl ik de brieven in de doos deed, barstte de deur open en John kwam mijn kamer binnen.

•Wat doe jij hier? - vroeg ik hem verbaasd.
•Ik kan niet slapen, antwoordde mijn broer verdrietig.
•Wat zit er in deze doos? - vroeg hij nieuwsgierig en greep er al naar. Gelukkig greep ik het op tijd.
•Raak het niet aan, het is van mij, je hoeft het niet te weten," riep ik boos.
•Heb jij geheimen? - John bleef me achtervolgen.
•Wie niet? - antwoordde ik.

We waren een uur lang stil. Plotseling vroeg John:

•Mis je je vader niet? Waar kan hij nu zijn?

Ik was in de war en zweeg. Tot nu toe dacht ik dat ik de enige was die hem vreselijk miste, die hem het meest miste. John en Alex stoeiden altijd, haalden streken uit en hadden het nooit over papa. Hij bleek zijn gevoelens ook te verbergen. Hij miste zijn vader net zoveel als ik. Hij miste hem. Het huis leek ongemakkelijk en leeg zonder hem. Noch de onschuldige ruzies van de broers, noch het gepraat en gelach van de familieleden die op bezoek kwamen, konden die leegte opvullen.

•Je weet dat je hem mist. Ik was tenslotte altijd zijn lievelingsdochter. Ik mis hem elke minuut, ik word elke ochtend wakker denkend aan hem en ik val in slaap me afvragend waar hij nu is, hoe het met hem gaat," antwoordde ik John, zonder mijn angst te verbergen.
•Ik heb een geheim. Ik wil het je graag vertellen," zei John verlegen.
•Je kunt me altijd vertrouwen, want ik ben je oudste zus.
•Ik vond het gereedschap van mijn vader in de schuur en begon te snijden. Ik snij boten," gaf John toe.
•Dat is geweldig! - riep ik uit. Jij hebt, net als onze vader, gouden handen.
•Als ik snij, denk ik aan hem, praat ik over hem en ik heb hem beloofd dat ik hem al mijn boten zal geven als hij thuiskomt," ging John verder.
•Dat zal het mooiste cadeau voor hem zijn," zei ik en omhelsde mijn broer.

Terwijl ik hem in mijn armen hield, voelde ik dat mijn nachtjapon nat werd. John huilde zelfs terwijl hij giechelde. Tot nu toe had hij alleen maar gedaan alsof hij een sterke en bijna volwassen man was, hij wilde zijn moeder niet van streek maken, maar zijn hart leed er net zo onder als de rest van ons.
-'Ik heb ook een geheim,' biechtte ik hem op, 'ik bewaar brieven aan mijn vader in een

doos. Ik beloof hem ze te geven als hij terugkomt.
- Geloof je echt dat hij terug zal komen? - vroeg John.
- Ik weet het zeker, antwoordde ik stellig.
- Dan weet ik het nog zekerder," zei John vastbesloten.
Mijn hart was vervuld van vreugde. We hebben allebei ons geloof niet verloren. We zullen het nooit verliezen. We zullen elkaar steunen in onze zwakste momenten.

•Ik hou van je, mijn kleine broertje.
•Ik ben niet meer zo klein. Ik ben maar een jaar jonger dan jij," antwoordde John ongelukkig.
•Ik weet het, maar je moet naar me luisteren. Ga nu naar bed voordat mama ons betrapt en het hele huis op stelten zet.
•Ik luister, zus. Welterusten," zei John en glipte stilletjes mijn kamer uit.

"Daar moet ik over schrijven in mijn volgende brief," dacht ik dromerig, en dreef weg in het rijk van de slaap.

Hoofdstuk Negen

•Hoe denk je dat het ons zal vergaan, Peter? - vroeg Antanas opgewonden.
•We zijn erin geslaagd een deel van het schip te herbouwen, antwoordde Peter kalm.
•We hebben geen zeilen," zei Antony boos.

Peter krabde rustig aan de boot en zei:

•Ik weet dat het een tijdje zal duren om terug te komen, maar we zullen in ieder geval proberen om van dit eiland af te komen, en dan zal het zijn zoals God het wil.

*****

Ik werd wakker door de vroege zonneschijn. Ik stapte uit bed, kleedde me snel aan en liep naar de keuken om ontbijt te maken. Mijn moeder was al op. Ze had de laatste tijd niet veel geslapen en klaagde over vreselijke dromen. Ik had altijd geprobeerd om haar te troosten, om haar op te vrolijken, maar ik had er moeite mee. Elke dag trok ze zich meer en meer terug in haar eigen wereld en interesseerde ze zich weinig voor wat er om haar heen gebeurde. We aten in stilte. Met tegenzin, na een paar happen doorgeslikt te hebben, ruimde ik de keuken op en ging naar buiten, naar de binnenplaats. Ik ging op de bank zitten en keek een uur lang naar de kippen die in de losse aarde naar regenwormen graafden, mijn geliefde hond Margie die lief op een bot kauwde, en iets verderop zag ik de schapen op het gras knabbelen ... Plotseling schoot er een gedachte door mijn hoofd: "Vader is al een tijdje weg, maar er is niets veranderd - alles is zoals het was, alleen is er een leegte in mijn hart."
Mijn gedachten werden onderbroken door John die in de tuin verscheen. Hij haastte zich de schuur in zonder mij op te merken. Ik wist meteen wat hij daar nodig had. Ik volgde hem schuchter. Door de kier van de open deur keek ik toe hoe hij zijn gereedschap tevoorschijn haalde, een houtzaag pakte en begon te snijden. Een uur lang keek ik naar hem: zijn gezicht zo geconcentreerd, zijn handen zo behendig. Ik bewonderde mijn broer, hoe handig hij was - net als onze vader.

•Mag ik binnenkomen? - vroeg ik schuchter.

John, verrast, deinst terug, maar zegt bij nader inzien:

•Kom binnen als je wilt.
•Het is lang geleden dat ik hier ben geweest, zeg ik zachtjes. - De laatste keer dat ik hier was, was toen mijn vader het houten kistje aan het bewerken was waarin ik nu de brieven bewaar die ik hem schrijf.
•En ik breng hier veel tijd door," zegt John.
•Dus daar ben je verdwenen! Ik dacht dat je rondzwierf met je vrienden, op zoek naar avontuur, maar je was hier," lachte ik.
•Nou, ja. Ik geef nu niet echt om plezier. Maar hier voel ik me goed, ik ruik nog steeds mijn vaders geur, ik voel nog steeds mijn vaders aanwezigheid bij me," zei John verdrietig.
•Kun je me je boten laten zien waar je het gisteravond over had? - vroeg ik gretig.

John opende een kist in de hoek en begon één voor één schepen van alle maten en modellen tevoorschijn te halen. Ik bekeek ze aandachtig en hijgde van bewondering:

•Wat ben je getalenteerd, John! Wat ben je trots! Hij zou zo trots op je zijn.
•Ik heb een droom," zei hij verlegen, "ik droom ervan om een groot, echt schip te bouwen en op zoek te gaan naar mijn vader.

Ik was een uur lang de kluts kwijt. De gedachte om hem te zoeken kwam nooit in me op. Nadat ik erover had nagedacht, vroeg ik het:

•Neem je me mee?
•Ik heb er lang over nagedacht," antwoordt John, "Het zou leuk zijn om met jou op reis te gaan, maar jij moet thuis blijven en voor mama en kleine Alex zorgen. We kunnen ze niet alleen laten.
•Dan wil ik niet dat je meegaat," antwoord ik door tranen heen, "mijn hart zou breken van de pijn als ik jou ook zou verliezen.
•Rustig maar, ik ga nog nergens heen en ik zou in mijn eentje geen groot schip bouwen," stelde John me gerust.

Ik voelde me een beetje beter - in de tussentijd komt papa misschien terug en hoeft John nergens heen.

•Beloof me dat je nooit weggaat zonder het me te vertellen en afscheid te nemen. Beloof me dat je niet zult doen wat onze vader deed, smeekte ik hem.
•Ik beloof het," antwoordde John streng.

Ik was een beetje opgelucht, maar mijn borstkas was nog steeds zwaar van angst en de pijn van het verlies. De hele dag leek ik wel een vreemde. s Avonds ging ik weer zitten schrijven, vertelde mijn vader over Johns idee en vroeg hem zo snel mogelijk terug te komen.

Hoofdstuk Tien

De derde zomer liep ten einde. Terwijl ik de tuin aan het vegen was, bedacht ik dat het drie jaar geleden was dat we zonder mijn vader hadden geleefd. Alles was veranderd: ik was

opgegroeid van een sproeterig meisje met permanent witte knieën en warrig haar tot een mooie dame, mijn broers waren veranderd van vrolijke jongens die niet stil konden blijven staan in stevige, serieuze jongemannen, en mijn moeder was nog korter geworden, nog slapper, met een bleker gezicht en een doffere blik. Ze zag er klein en breekbaar uit toen ze naast ons stond. Nu lieten we haar niet meer zoveel werken, we namen al het huishoudelijke werk in eigen hand.

> •Ik ga naar de markt, ik zal wat van de melk van onze koe verkopen, dat is een beetje geld in mijn zak," zei John ernstig terwijl hij het paard trapte.
> •Ondertussen ga ik de weiden maaien," zei Alex terwijl hij met zijn zeis op zijn schouder liep.

Mijn moeder en ik waren alleen in huis. Als ik me klaarmaakte in huis, was ik altijd aan het praten, dingen aan het zeggen, maar ik weet niet of mijn moeder luisterde, of dat ze ons überhaupt kon horen. Ze zat de hele dag in haar stoel, keek uit het raam naar de verte en dacht na over iets. Waarover ze nadacht, zei ze nooit, maar mijn broers en ik voelden dat het verlangen en de pijn van het verlies onze lieve moeder eindelijk aan het breken waren. Misschien zou ik het in de loop der jaren hebben opgegeven, maar drie jaar geleden vond ik een fles met het briefje 'Hope' erop en de brieven die ik elke avond aan mijn vader schreef, en ik kon het niet opgeven, ik kon het niet loslaten. John had al een verzameling grote en kleine schepen verzameld. "Misschien begint ook hij de hoop te verliezen?", dacht ik angstig.

> •Mama, ik heb lunch voor je gemaakt. Wees braaf, eet. Ik ga snel naar mijn buurvrouw Elena om Casimir te bezoeken. Het zal niet lang duren," zei ik, terwijl ik haar een kus op haar wang gaf en het huis verliet.

Ondertussen was Casimirs moeder hersteld, sterker geworden en kon ze weer van het leven genieten. Ze besloten allebei om niet naar huis terug te keren, om bij zuster Elena te blijven en haar op de boerderij te helpen. Elena was natuurlijk erg blij met hun beslissing: ze hoefde niet meer alleen op de boerderij te werken en ze zou niet meer zo verdrietig zijn tijdens de lange winteravonden. Casimir werd als een zoon voor haar. Zij en Elena gingen als kippen op hun hurken zitten, zodat hij niets tekort kwam en altijd een lekker hapje en een slok koud water had als hij op het land was. Kazimieras deed hem een plezier door de vrouwen die hij liefhad te kussen als ze terugkwamen, en hij vergat niet om lekkernijen of een zijden sjaal van de markt voor hen mee te brengen. Er heerste harmonie en vrede in hun huis.
Ik dacht hieraan toen ik me naar Kazimieras haastte: "Als God Casimirs moeder heeft geholpen om beter te worden en uit haar ziekbed te komen, laat Hij ons misschien niet in de steek en helpt Hij mijn vader om thuis te komen voordat mijn moeder sterft van verdriet".

> •Hallo, mijn mooie meisje, hoe gaat het? - vroeg hij schertsend en vol goede moed.
> •Zoals gewoonlijk. Weet je. Ik zal me nooit gelukkig voelen tot ik weet waar mijn vader is, wat er met hem gebeurd is," antwoordde ik zachtjes.
> •Vandaag was ik op de markt en ik hoorde een gesprek. Mannen hadden het over je vader en over de scheepsramp.
> •Oh, nee!", riep ik uit en liet hem niet verder gaan.

•Wacht, luister. Ze zeiden dat ze er op de een of andere manier in geslaagd waren om het schip weer op te bouwen en dat ze nu terugvaren. Daarom duurde het zo lang.

•Dat kan toch niet! Dank je! Ik wist het, ik heb altijd geweten dat hij nog leefde! - Ik stortte me in zijn armen en barstte in tranen uit, deze keer tranen van blijdschap.

Nadat mijn emoties waren geluwd, bezocht ik hen opnieuw, dronk thee en cake en rende naar huis.

De reactie van de familie op mijn nieuws was ingetogen: de broers haalden alleen hun schouders op, schudden hun hoofd en gingen verder met hun werk, de ogen van de moeder fonkelden even, maar toen keek ze weer weg, om vervolgens uit het raam in de verte te kijken. Ik was de enige die met een danspasje door het huis draaide, zachtjes neuriënd. “Hoop sterft nooit,” herhaalde ik in gedachten.

De winter was aangebroken. Het was guur en koud als altijd. We gingen zelden naar buiten omdat we vaak ingesneeuwd waren. De kou drong niet alleen door tot in mijn botten, maar ook tot in mijn hart. Weer een kerst zonder papa. Maar ik was koppig. Elke avond ging ik in mijn koude kamer aan mijn bureau zitten om te schrijven. Ik schreef en wachtte, wachtte en schreef...

Ijspegels druppelden van de daken, katten hurkten in de tuin, verlangend naar de warmte van de zon, en de eerste tekenen van de lente verschenen. En met de lente werd de hoop herboren. Vanaf de ochtend was ik vrolijk het huis aan het opruimen, aan het kletsen met mijn broers, de honden aan het aaien die om mijn voeten heen keften, hopend op een lekkerdere hap. Plotseling hoorde ik in de verte een buurjongen schreeuwen:

•Hij is terug! Ze zijn terug!

Mijn borstkas verstrakte van opwinding. Zonder op iets te wachten, en ondanks het feit dat het buiten nog steeds koud was, rende ik in één jurk de tuin op. Ik begon naar de rivier te rennen, als in een roes. In de verte zag ik mensen terugkomen van de rivier. Ik herkende mijn vader meteen. Hij was heel oud, grijsharig, zijn kleren waren sjofel, maar hij had dezelfde diepe, serieuze blik, dezelfde glimlach om zijn lippen. Ik stond daar alsof ik geschokt was en kon het niet geloven. Ik had zoveel gedroomd, gedroomd over dit moment, en nu kwam het uit. Hier is hij, hij loopt naar me toe... Plotseling stopte mijn vader, zijn blik op mij gericht. Eindelijk herkende hij zijn dochter, opende zijn armen en kwam naar me toe, omhelsde me in zijn armen. De wind streelde mijn met tranen doordrenkte wangen, drong diep door mijn dunne jurk heen, maar ik voelde noch de ijzige kou noch de bittere wind, er brandde een vuur in mijn hart.

Ik herinner me in een waas hoe we thuiskwamen, hoe mijn moeder en broers ons verwelkomden, wat ik voor het avondeten klaarmaakte. Het was als een mist. Maar ik ben kalm, omdat ik weet dat we genoeg tijd zullen hebben om samen te zijn, om dingen uit te praten, om de brieven die we hebben geschreven te overhandigen, om je Johns verzameling schepen te laten zien. Opeens herinner ik me het liedje: 'Ga nooit uit, klein lichtje van hoop! en een brede glimlach verschijnt op mijn gezicht.

Vertaald met DeepL.com (Pro-versie)